

RÅDET

RÅDETS REKOMMENDATION

av den 18 februari 2003

om förbättring av skyddet för egenföretagares hälsa och säkerhet i arbetet

(2003/134/EG)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UTFÄRDAR DENNA
REKOMMENDATION

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 308 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag till rekommendation

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Enligt kommissionens meddelande om ett gemenskapsprogram för arbetarskyddsfrågor (1996–2000) ⁽³⁾ bör man undersöka behovet av ett förslag till rådets rekommendation om egenföretagares hälsa och säkerhet, med hänsyn till det ständigt ökande antalet egenföretagare.
- (2) I sin resolution ⁽⁴⁾ om kommissionens handlingsprogram för arbetarskyddsfrågor (1994–2000) föreslår Europaparlamentet att handlingsprogrammet skall innefatta åtgärder för att utvidga ramdirektivet till att även omfatta egenföretagare. I sin resolution ⁽⁵⁾ om halvtidsrapporten om genomförandet av programmet uppmärksammar Europaparlamentet återigen gruppen egenföretagare, som i stor utsträckning inte omfattas av lagstiftningen, och erinrar om att entreprenadverksamhetens utveckling leder till att antalet olycksfall i arbetet ökar.
- (3) Kommissionens meddelande av den 11 mars 2002 med titeln "Anpassning till förändringar i arbetsliv och samhälle: en ny arbetsmiljöstrategi för gemenskapen 2002–2006" och rådets resolution av den 3 juni 2002 om en ny arbetsmiljöstrategi för gemenskapen (2002–

2006), vilka syftar till att införa ett förebyggande förhållningssätt och påverka beteendet, bör när det är möjligt beaktas av både anställda och egenföretagare.

- (4) Arbetsmarknadens parter fäster också stor vikt vid skyddet av hälsa och säkerhet, både för egenföretagare och för andra personer som arbetar på samma arbetsplats, och nästan alla är positiva till en gemenskapsåtgärd i form av en rekommendation från rådet som betonar högrisksektorer och framför allt information och spridning av kunskap om riskförebyggande, lämplig utbildning och relevant hälsoövervakning.
- (5) De personer som inte utövar sin yrkesverksamhet inom ramen för ett anställningsförhållande med en arbetsgivare, eller mer allmänt, överhuvudtaget inte inom något beroendeförhållande till en tredje man, omfattas i allmänhet inte av de EG-direktiv som rör hälsa och säkerhet i arbetet, till exempel ramdirektiv 89/391/EEG av den 12 juni 1989 om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet ⁽⁶⁾. I vissa medlemsstater omfattas för övrigt inte dessa arbetstagare av den gällande lagstiftningen om säkerhet och hälsa i arbetet.
- (6) Egenföretagare, oavsett om de arbetar ensamma eller tillsammans med anställda, kan utsättas för risker för sin hälsa och säkerhet på samma sätt som de anställda.
- (7) Egenföretagare kan genom sin verksamhet äventyra säkerhet och hälsa för andra personer som arbetar på samma arbetsplats.
- (8) Det finns i gemenskapen också sektorer som anses vara "högrisksektorer", där antalet egenföretagare är mycket stort (jordbruk, fiske, byggnadsarbete, transporter).

⁽¹⁾ Yttrande angivet den 23 oktober 2002 (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁽²⁾ EGT C 241, 7.10.2002, s. 139.

⁽³⁾ EGT C 262, 7.10.1995, s. 18.

⁽⁴⁾ EGT C 205, 25.7.1994, s. 478.

⁽⁵⁾ Europaparlamentets resolution av den 25 februari 1999 (A4-0050/1999).

⁽⁶⁾ EGT L 183, 29.6.1989, s. 1.

- (9) ILO kom nyligen med en rekommendation som åtföljer konventionen om hälsa och säkerhet i jordbruket ⁽¹⁾. Enligt den rekommendationen bör medlemsstaterna stegvis utvidga det skydd som gäller för arbetstagare till att omfatta egenföretagare inom jordbruket, om nödvändigt genom att ta hänsyn till åsikter från de organisationer som företräder egenföretagarna inom jordbruket.
- (10) De olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar som egenföretagare är särskilt utsatta för medför höga sociala och mänskliga kostnader.
- (11) Av dessa skäl är det lämpligt att ta hänsyn till gruppen egenföretagare och i denna rekommendation fokusera på förebyggande av de risker för olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar som egenföretagare utsätts för.
- (12) Behovet av att ta hänsyn till egenföretagarnas speciella situation har redan erkänts när det gäller arbete på tillfälliga eller rörliga byggarbetsplatser, eftersom det i direktiv 92/57/EEG ⁽²⁾ föreskrivs om att vissa relevanta bestämmelser om användningen av arbetsutrustning och skyddsutrustning skall utvidgas till att omfatta egenföretagare.
- (13) En förbättring av säkerhets- och hälsonormerna för egenföretagare kan förbättra konkurrensvillkoren och konkurrenskraften på europeisk nivå.
- (14) Man bör likaså öka egenföretagares tillgång till utbildning och information för att förbättra hälsan och säkerheten såväl för dem som för de personer som arbetar på samma arbetsplats.
- (15) Medlemsstaterna bör välja de medel de anser lämpligast för att uppfylla målen.
- (16) Denna rekommendation inverkar inte på befintliga eller framtida nationella bestämmelser som ger ett högre skydd.
- (17) I nuvarande situation är det medlemsstaterna som har bäst förutsättningar att vidta lämpliga åtgärder. Gemenskapen bör emellertid också medverka till att målen i denna rekommendation uppnås.
- (18) Förslaget har utarbetats efter det att i enlighet med artikel 138.2 och 138.3 i EG-fördraget samråd har skett med arbetsmarknadens parter och Rådgivande kommittén för arbetarskyddsfrågor.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS MEDLEMSSTATERNA.

1. att inom ramen för sin politik när det gäller att förebygga olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, främja egenföretagares säkerhet och hälsa, med beaktande av de särskilda risker som föreligger inom specifika sektorer och det speciella förhållandet mellan uppdragsgivare och egenföretagare,
2. att när de främjar egenföretagares hälsa och säkerhet välja de åtgärder som de anser lämpligast, t.ex. en eller flera av följande: lagstiftning, stimulansåtgärder, informationskampanjer och uppmuntran till alla berörda,
3. att vidta de åtgärder som krävs, och då även medvetandegörande genom kampanjer, så att egenföretagare kan få nyttig information och råd från behöriga myndigheter och/eller organ, samt från deras egna representativa organisationer, när det gäller förebyggande av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar,
4. att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att egenföretagare skall kunna ha tillgång till tillräcklig utbildning för att få lämplig kompetens i fråga om säkerhet och hälsa,
5. att underlätta för egenföretagare att lätt få tillgång till sådan information och utbildning utan att detta medför alltför stora kostnader,
6. att, i enlighet med nationell lagstiftning och/eller praxis, göra det möjligt för egenföretagare som önskar det, att ha tillgång till de hälsokontroller som är lämpliga med tanke på de risker som de är utsatta för,
7. att i sin politik när det gäller att förebygga olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar beakta tillgänglig information om de erfarenheter som har gjorts i andra medlemsstater,
8. att, när det gått fyra år sedan denna rekommendation antogs, undersöka effektiviteten av befintliga nationella åtgärder eller åtgärder som har vidtagits efter antagandet av denna rekommendation och informera kommissionen om resultatet.

Utfärdad i Bryssel den 18 februari 2003.

På rådets vägnar
N. CHRISTODOULAKIS
Ordförande

⁽¹⁾ ILO:s konvention 184/2001, 21.6.2001.

⁽²⁾ EGT L 245, 26.8.1992, s. 6.